

MAGYAR KURIR

Indúlt Bétsből, Kedden September' 2 - dik napján, 1817 - dik esztendőben.

Német Ország.

Pruszsus Oberster Báró Massenbachnak elfogattatásáról 's Berlinbe lett vitettetéséről további tudósításokat is találunk a' külső levelekben, tsak a' dolog' okát nem olvassuk egyikben is. — Mint a' *Moguntzai* újság beszéli, Báró Massenbach ezen történet előtt Heidelbergában járván, ott is már az a' kedvetlenség érte vala, hogy onnét a' Politziai előljárók eligazították, a' melly méltatlan szenvedésért ő, mint maga kifejezi, Jul. 12-dikén *Frankfurtban* egy kérelmet terjesztett a' Német Szövetség' eleibe, 's itt történt végezetre elfogattatása. Azt mondja ezen Szövetség' eleibe terjesztett írásában, hogy ő a' Heidelbergai Előljáróknak engedelmeskedni kívánt ugyan: hanem a' történetet, melly a' Német országai köz jót ennyire illeti, a' Szövetség' eleibe terjeszteni jónak találja, mint a' melynek szent kötelessége az, hogy az efféle személyes meg bántatás ellen minden alattvalókat védelmezzen, 's a' Szövetség' Aktájának rendelkezéseit fenntartassa. Az ő kérő levele mellé vagynak téve az az írás, mellynél fogva őtet a' Heidelbergai politziai igazgatószék onnét eligazította, 's egy kérő levél, mellyel ő ezért a' Nagy Hertzeghez folyamodott, de a' mellyel is egyebet nem nyerhetett, hanem tsak azt, hogy még néhány napokig Heidelbergában tartózkodhassék. Említi kérő levelében, hogy Heidelbergába való utozásának tsak az a'

czélja lett volna, hogy a' második fiát vitte oda tanulni (az első az utóbbi Frantzia háborúban elesett).

Ezt a' Bárót éjjel éjféltájban fogták-el Frankfurtban a' Romai Császár nevű vendégfogadóban a' hol szállva volt. Egy Frankfurti politziai tiszt, egy Pruszsus katonatiszt, 's hat Frankfurti köz katonák, lepték-meg a' szállását. Eleinten fenyegetődött, hogy védelmezni fogja magát pistolyaival, melyre nézve a' szoba' ajtaja betöretett, 's Pruszsus Kapitány Kölchen a' Király' parantsolatját néki meg mutatván ennek engedelmeskedett. A' nevezett Kapitány tsak ez nap' déltájban érkezett vala Frankfurtba Királyának a' Magistratushoz szóló kikérő levelével (*requisitiójával*), a' melyre nézve ezen Magistratus még azon estvéli 10 órakor rendkívül való gyűlést tartván, hosszas tanátskozás után meghatározta, hogy a' Pruszsus Király' kívánságát telyesítse, melyhezképpst a' Bárót még ezen éjjel útnak indították Berlin felé.

A' Monachiumi újságlevelék a' gabonának odavaló külömbkülömb esztendőkbéli árráról egy öszszehasonlító laistromot adtak-ki, melly azt mutatja, hogy a' legrégibb esztendők között sem találhatik egy is olyan, melyben a' gabona ára oly nagy lett volna, mint a' folyó 1817-dikben volt. A' nagy külömbözést eléggé mutatja a' folyó esztendőnek tsak az 1793-dikkal való öszszehasonlítása. Akkor tudniillik az odavaló mérő tiszta búzának ára 11 fl. 50 kr. a' rozsé 9 fl. az

árpájé 7 fl. a' zabé 6 fl. — az idén pedig Junius' 17-dik napján a' buzájé 90 fl. 43 kr. a' rozsé 68 fl. az árpájé 53 fl. 53 kr. 's a' zabé 21 fl. 46 kr. volt.

Giessen városából ilyen kedvetlen történetet írnak a' *Frankfurti* levelek Aug. 18-dikáról: — „Itt (*Giessenben*) oly dolog történt e' hónap 15-dikén, melly miatt minden hazájokat és törvényes Fejedelmeiket igazán szerető betsületes Német alattvalókban felgerjedni kellett a' boszszankodásnak. Sok itt tanuló Német ifiak, a' Rénuson túl lévő Bavarus és Hassus tartományokból valók, arra a' vakmerő hátorságra vetemedtek, hogy a' feljebb említett napon, mint a' *Napoleon* igen is nagyon esmeretes napján, ennek a' valahára már egyszer tsakugyan senkinek nem ártható állapotra juttatódott embernek tiszteletére, közönséges helyen, néhány rendbeli *Vivátot* kiáltottak. A' tanuló ifjúságnak több része pedig ezen minden hazai szeretettel 's Német alattvalói érzékenységgel tsufolódo tselekedetért megboszszankodván, azonnal özsze gyűlt, tsanatsot tartott, 's a' dolgot az Akadémiai Senátus' eleibe terjesztette, oly kérelemmel, hogy a' dolognak mivoltát szoros vizsgálás' alá vétvén, a' bünösöket ezen fő oskolának kebeléből tiltsa-ki, mert ök ezekkel többé egygyütt meg maradni nem fognak. — Mit végzett az Akadémiai Senátus, még nem olvastuk.

Nagy Britannia.

Az a' *Venezuelai* Diplomaticus Agens, kifelől a' *Londoni* Ministeri Kurir sok ideig vitatta, hogy ő nem hiszi, hogy Angliában valami oly Verbunkos lehessen, ki az *Amérikai* insurgensek' szolgálatjára ott Anglus tiszteket verbuáljon-fel, magához a' Kurirhoz egy levelet írván, arról tudósítja, hogy a' nem igaz, a' mit felölle némely *Londoni* irók erősítenének, tudni illik, hogy ő azoknak a' tiszteknak, kiket az insurgensek' szolgál-

latjára felveszen, husz *Quinee* aranyokat (200 forintot) adna, mint szolgáló pénzt. — A' Kurir ezen Verbunkos Agensnek levelét közönségesen kihirdetvén, a' következő napi levelében a' szóban forgó Anglus tisztekhöz egy oly dorgalódzó beszédet intézett, mellyet az olyan újságolvasóknak, kik a' világi történeteknek folyamatjára tsak 25 esztendőktől fogva jól figyelmeztek, nem lehet, tsak némely hathatós kifejezéseire nézve is, méltó megbetsülés nélkül olvasni: —

„Ezen tárgyra nézve, úgy mond, a' melly felettébb fontos, egy kevésbé bővebben kibotsátkozni kívánunk, mint eddig tselekedtünk. Mi azon fiatal vitéz tiszteinknek, a' kik talám arra a' kísértetre juthatnának, hogy magokat a' *Spanyol* insurgensek' ügye mellett való szolgálatra elszánnyák, eddig is tanátsoltuk 's most is tanátsoljuk, hogy jobban fontolják-meg, mit tselekesznek. *Anglia* legnagyobb háládatossággal tartozik a' maga fiainak azon bátorságért, buzgóságért, 's hazafiui indulatért, mellyel ezek ötet védelmezték, akkor, mikor ennek jusait, és bátorságát oltalmazni kellett: de ugyan akkor, midőn ezeknek szározonvizen mutatott vitéz tselekedetjeiket bámuljuk, nem betsülhetjük más felől ily mértékben azoknak gondolkodása' módját, a' kik mint tsak szerentsevadászók, a' hadi munkát tsak mint keresetet úgy nézik, 's akármelley szempillantásban készek a' kardnak hüvelyéből való kirántására, mihelyest két nemzetet egymással tusakodni látnak, akár légyen ezen nemzetnek a' mi hazánkhoz valamiköze akár ne' legyen. Hát már most mikor azt látjuk, hogy nem két nemzetek között való törvényes háboruba, hanem rebelliseknek az anyaország ellen való segítésére rohannak hazánkfiak, már ekkor lehetetlen, hogy az ő katonai virtusaik eránt viseltető tiszteletünk undorodássá ne változzék által. Tudjuk mi azt, hogy sokak, a' kik ts

magokat tartják nemes indulatuaknak 's megvilágosodottaknak, azt felelik nekünk, hogy ez a *Déli Amerikai* hadakozás az emberiség' jusainak nagy tsatázása légyen: de mi azt tartjuk, hogy ha szintén akkor, mikor kezdetét vette ez a' hadakozás, lehetett is benne az igaz hazafiúságnak valami kevés gráditza, valami színe, rég elvesztette már ő ezen tulajdonságát az által, hogy annak a' rebelliónak, annak a' mindent felforgató hajlandóságnak mérge, melly Európát ily sokáig mindenféle inségekkel sanyargatta, Amérikába is által szivárogván, magát a' hazafiu hajlandósággal össze elegyítette. Akkor történt ez, mikor Északi Amerikából is, de kivált Fr.országból a' sok *Bonapartisták*, minekutánna önnön hazájokban megvetetésre 's arra a' kínos gyötrődésre jutottak, hogy többé senkinek se' árthassanak, az Amerikai lármának hallására, mint a' tigrisek a' vérnek látására, oda tsalattattak. Mi azt gondoljuk, hogy ily emberekkel nem kellene Britannus tiszteknek össze elegyedni; gondóljok, hogy a' Britannus tiszteknek nem illene azért a' mai néphajlandóságért (demokratziáért) vért ontani, melynek tsak rontás a' mozgató rugója, melly a' virágzó városokat, pompás palotákat, 's fényes templomokat, mint valamelly ördög, össze rontja, 's a' vadságnak épít trónust ezeknek omlásaikon. Hogy a' *Jakobinismus* nagyon dolgozik, ezt meg nem vallanunk ugyan lehetetlen, de más felől az is tagadhatatlan dolog, hogy ez az ő munkássága, egy Orkánnak, egy égésnek, 's egy pestisnek munkássága. A' revoluziónak kezdetétől fogva egész mostanig a' *Bonaparte'* és a' Frantzia ármáda' képebe öltözködve, ez a' *Jakobinismus* járt Európában szerteszéllél mindenütt, keresvén a' kit elnyelhessen. Reá lehetett erre ismérni mindenütt, tudni illik Frantziaországban a' revoluziószkodás, összesesküvések, 's gyilkolódások által, Angliá-

ban pedig a' klúbozás, zsibongás, 's titkos plánumok' főzése által. Végre a' titkolódás nélkül való ditsekedhetésnek 's egyéb szemérmetlenkedésnek módjaitól megfosztatván, mostanában új matérialekat gyűjt, mint valamelly minában (puskaporos gödörben) gyúladó, szerszámokat, 's tsak az időt és alkalmatosságot várja, hogy kanótzát ezen veszedelmes minának. néki tartván, ennek fellobbantása által a' népek' tsendességét 's függetlenségét ismét megzavarhassa. Az ólta, hogy az ő nagy feje megaláztatott, minden iparkodását arra fordította, hogy a' népekkel mint eszközökkel élhessen Orsságló Fejedelmeik ellen, önnön romlássokra. Ez a' lélek az, melly Frantziaországban meg nem szűnik azon iparkodni, hogy a' revoluziót megújithassa; ez a' lélek az, a' melly Angliában azt az Országlási alkotmányt felfordítani iparkodott, melynél a' világon jobb és böltsebb soha nem volt; ez a' lélek az, melly az Északi Amerikai Egygyesült Státusokban most a' hadakozásra való vágyodás tüzet éleszt; ez a' lélek az, a' melly *Pernambukóban* a' népnek egygyik részét feltüzeltte vala arra, hogy az Országló Kormányt erőszakosan magáévá tegye, 's a' más részt megfoszsa és elnyomja; ez a' lélek az, a' melly most Spanyol Amérikában a' maga mérgit minden felé kiönteni iparkodik; ez a' lélek az, melly ezen békességes időben, mint ha legtüzesebb hadakozás volna, a' tengereken való minden kereskedésnek útját a' maga prédáló tsordái által úgy ketté szakasztotta, 's ez az a' lélek, melynek beszívására 's ezutánni elterjesztésére tehát a' jó indulatú vitéz Anglus tisztek, mostanában Amérikába mennek. “

Azok a' Londoni újságlevelek, melyek a' Ministerekkel ellenkezni szoktak, a' napokban nyúghatatlankodva emlegették vala, hogy a' Spanyol Udvar az Anglus Országlószékhez folyamodván 's ettől

a' maga elpártolt plánta tartományainak visszatérítetésekre segedelmet kérvén, ez azt attól megtagadta volna, melyre nézve a' Spanyol Udvar az Orosz Ország-lószékhez folyamodván ettől kért volna ugyan azon czélra segítő seregeket, költsönben Majorca szigetét igérvén oda, a' melynek, tudniillik ha Anglia a' Középtengeren ily hatalmas vetélkedő társra találna, reá nézve a' kereskedés' dolgában 's egyéb tekintetben is káros következései lehetnének. Most ilyen tikkelyt adott ki ezen tárgyra nézve az említett Kurir: — “

„Botsátkoztak - é a' *Madridi* és *Petersburgi* Udvarok egymással alkudozásba affelett, hogy ez annak, a' maga Amerikai pártos tartományai ellen segítséget adjon, ez egy Angliát nem illető, 's Angliára nézve igen tsekély kérdés. Elég idő lesz a' félelmeskedésre, mikor ok leszen is reá: de minden hirért, melly reggel születik 's estve elenyészik, kardra kapni, e' gyávaságot 's gyengeséget mutatna inkább, mint böltsességet. Tegyük-fel, hogy mind igaz, a' mit az ellenkező részen lévők erőssítenek; tegyük-fel, hogy Spanyolország Angliától segítséget kért, és nem kapott; és hogy azután az Oroszbirodalomhoz folyamodott 's ennél szerentsébb volt: mi köze ehez a' mi Országlószékünknek? Ha tsak nyilvánosságosan erőszakoskodni, ha tsak a' más Országlószékek' lépéseit gátolni nem akarjuk, különben mire való lenne nekünk oly Udvarok' dolgába avatni magunkat, kik tsak a' magok ügyit-baját igazgatják? Az igazat megvallván a' véllünk ellenkező résznek az a' meghívása, hogy magunkat most minden igaz ok nélkül idegen dologba avassuk, nagyon kevésbé illik azokhoz, a' kik eddig örökké tüzesen protestáltak, azért, hogy Országlószékünk idegen nemzet' ügyébe avatkozik, még akkor is, mikor tagadhatatlan kéntelenség által kényszerítettett. Bűn - é az ezeknek

szemeikben, ha magunkat semmibe nem avatjuk, mikor különben rebelliseket kellene segitenünk? Az ijedség gyötri őket, hogy azt hallják, hogy az Oroszbirodalom, hallomás szerént, segíteni fogja Spanyolországot, nem azért, hogy attól félnének, hogy ez a' segedelem ártalmára fogna lenni Angliának, hanem azért, hogy a' rebelliseket vissza téríthetné az engedelmességre. Még azt senki kétségbe nem hozta soha, hogy valamely nemzetnek jussa ne legyen a' másikkhoz való folyamodhatásra, mikor a' rebellió' terjedésének gátat kell tenni; 's ez ellen tsak akkor lehetne protestálni, mikor a' segedelemért oly nagy jutalom ígértetne, melly megzavarhatná az Európai jó rendnek nagy szövetségét. Minden embernek jussa van azt tselekedni, a' mi által más embernek jusait meg nem sérti: ez a' feltétel pedig az Országlószékekre is alkalmaztatható. Tudjuk mi azt, hogy a' *Revolúziós Metaphysicusok* a' magok nyelveken azt szokták erőssíteni, hogy Spanyolországnak az ő plántatartományival való tusakodásában az emberi jus, játékra van kitétetve. De mi, előbb hogy sem ezt a' tudományt helybehagyhatnók, szeretnők ha megtanítanának az ellenkezők arra, hogy mikor vesztette-el Spanyolország azon századoktól fogva birt jussát, hogy Amerikai plántatartományain uralkodhassék? Az emberi egészséges értelemnek legeggyűgyűbb képzeleteit fére fatsarhatja a' kifejezéseknek hamis elmagyarázása; 's valameddig a' *törvényes hatalom ellen való feltámadás* ezen döjös nevezetek által fejeztetik ki: *Szabadság, Függetlenség*, a' gondolkodni nem tudó vagy rosszszúl gondolkodó emberek mind addig megtsalattatnak, 's másokat is megtsaltnak. Mi ugyan ezen megtsalattatáson már szerentsésen által estünk: hanem az új világra (Amérikára), mint az ott elhatalmasodott inségek mutatják, reá ragadott az ó-világ' példaadása. De mi

ó-világ' lakosai is, még mind ezideig nem arathatjuk azon tusakodásainknak terméseit, mellyek a' Respublikai fanatismusnak esztelen kitsapongásait Európából kikergették. Annak veszedelmes tudományai általuszták az Atlás' tengerét, 's talám Amérikában is az Európai melancholicus Dramának kell eljárázódni, előbb hogy sem azok az igazságok, mellyek nekünk tsendességet szerettek, azt a' hideglelést megtörhetnék, melly most ott a' népeket a' veszedelem' örvénye felé ragadja. Az Amérikaiak a' szabadságnak és függetlenségnek azon tüneményét, melynek szülője a' revolutzió 's védlője a' hazafiak közt való hadakozás, mint újságot, egész buzgósággal befogadták magokhoz, 's azt gondolják bolondúl, hogy a' tsere, boldogságot fog köztök szülni: de bünös célzások mellett megmaradván, számtalan szenvedések után őket is az a' tudomány fogja megtéríteni, a' melly Európát megtérítette. Számtalan mézszárlások, számkivettetések, bünhődések, és inségek után végezetre ők is arra a' pontra fognak visszatérni, a' melyről eltávoztak vala, 's nem tesznek egyebet, hanem tsak egy újabb nevezetes példáját fogják adni annak, hogy ők is ki akarták kevély bátorsággal vetni a' Státust a' maga régi sarkaiból 's újat és jobbat akartak felépíteni. Mennél hamarabb eljöhet az ő jobb útra leendő igazittatások, annál kívánhatóbb. Ha ez egyedül az anyaország' ereje által megeshetik, nekünk annál kedvesebb, mivelhogy azt fogja mutatni, hogy az anyaország maga fenntarthatja ezen zenebonás tartományokban a' maga hatalmát: de ha szükséges talál lenni, hogy ezen célnak elérésére több Státusok egyesítsék erejüket, ezen esetben is kezeséget találunk mi a' legújabb történetek' példáiban arra nézve, hogy az ilyen összeszövetkezett erő, nem mint magános nevedésnek, hanem mint a' világ' tsen-

dességének 's boldogságának eszköze, úgy használtatik. Mi nemü részt fog Anglia ezen munkába jádzeni, azt az idő mutatja-meg. De úgy fogja ő ezen tekintetben magát viselni, hogy akár miképpen üsön-ki a' dolog, bizonnyal nem fog azon politikának gyalázatjára lenni, melly ötet az Európai nemzetek között arra a' magas poltzra emelte, mellyen most áll. Anglia vért ontott ez ideig az emberiség' ügyéért, 's feláldozta kintseit: de nem azért a' fattyú, képzeleti, és rontó ügyéért, a' melly szövetségbe van a' hitszegéssel, igazságtalansággal, despotassággal, 's országfoglalásnak szomjúzásával; nem azért az ügyéért, mellyet a' hitszegés gondolkí, a' rebellió táplál, 's a' kard tart-fenn, hanem azért az ügyéért, mellyet a' példák által tanító Historia, mint a' boldogságnak egyetlenegy eszközét úgy fejteget-ki a' világ' szemei előtt, 's a' mellyet, mint az emberek boldogságának legjobb eszközét az igaz Philosophia talált-fel; azért az ügyéért, melly már minden intézetekben mély gyökeret vervén, soha ki nem irtathatik a' nélkül, hogy a' Státusnak egész épülete össze ne rázódjék, és sarkaiból ki ne forduljon. Ezekért áldozta-fel Anglia a' maga vérét és kintseit, 's minekutánna legszebb győzedelmeket aratott, nem félhetünk, hogy már most attól, hogy ezeknek betsét, principiumainak az indulatokért való feláldozása által, egy vagy más módon meghalványúl ni engedje."

Északi Amerika.

Az a' tengeri biztosság, melynek azt a' parantsolatot adta eleibe az országglószék, hogy az Egygyesült Státusoknak északi partjain keresse-ki a' legjobb helyet egy fegyveres háznak 's tengeri magazínumnak felállittatására, egyszersmind arról is rendelést vett, hogy az Egygyesült Státusoknak minden tengerpartjait

rajzoltassa-le; a' hajókat pedig, mellyek ezen nagy munkára szükségesek fognak lenni, gyakorlás végett kormányoztassa ifjú tengeri tiszték által.

Mac-Gregor, minekutánna a' Floridai partok mellett *Anélia* szigetét elfoglalta volna, két, mint az újságlevelek magokat kifejezik, tsupa Bonaparte-proklamátziókat intézett ott, egygyet a' lakosokhoz, mást a' maga katonáihoz, kiknek segedelmekkel a' szigetet, ditsősségesen, az az egy tsepp vérnek kiontása nélkül, elfoglalta. — Biztatja a' lakosokat, hogy meg ne ijedjenek az ő seregének a' szigeten való véletlen megjelenésétől, mert e' tsak azért ment oda, hogy ezen szigetnek lakosait is részesítse Columbián megsabadittatásának munkájában. Amérikanak Columbia nevezeteljad. Mint Bonaparte 's az ő Generálisai régen, *az emberiség' megavúlhatatlan jusait, a' természettől a' magga fiainak adátott ajándékokat, 's az istentől magától egyenesen származó jusokat emlegeti sokat; 's hogy az ő proklamátziója a' Bonapartéjéitől telyességgel semmit se különbözzék, minekutánna annak első részében, azt ígerte volna, hogy az ő katonáitól semmit se féljenek, mert azok a' személyt és tulajdont egész betsülethen tartják, alább meginti őket, hogy, ha tsakugyan találtnának a' lakosok között olyanok, kiknek a' nékik ajánlott függetlenség tettzeni nem akarna, tehát az ilyeneknek 6 hónapok engedtetnek, hogy az alatt házaik' dolgát elintézhessék, tulajdonaikat eladhassák, 's akkor a' szigetet oda hagyassák. — Mit tegyenek mind ezek, így szoll a' Londoni Kurir, magyarázni sem kell. Nem egyebet tudniillik, hanem tsak azt, hogy egy idegen (*Mac-Gregor* Skotziai Anglus) kiszáll egy szigetre, a' melly minden más nemzetekkel békeségben él, 's azt prédikállja ott, hogy ő*

azért ment oda, hogy azon pontról, Columbiának szabadságát jóllehet oltalmazni hogy ő ezen munkában az ott lévő lakosokat is részesíteni, 's ezen szabadságnak őket magokat is részeseivé tenni akarja, még pedig oly hathatósan, hogy még arra is szabadságot enged nékik, hogy a' kinék közzülök ez az ajándék tettzeni nem találna, sátor fáját felszedhesse, 's házát tüzit a' háta megé hagyván, fél esztendő alatt oda mehessen, a' hova tettzik. Ebben áll az új módi szabadság és függetlenség.

Déli Amerika.

A' Veneczuelát illető legújabb tudósítások a' Bostoni, újságlevelekben találtnak, mellyek szerént ezen új országnak Admirális Brion sürgető utasítást vett a' fő vezértől Bolivártól, hogy haladék nélkül indittson útnak az Oronoko torka felé néhány fegyveres hajókat, oly rendelessel, hogy azon Királyi hajókat, mellyek Guyanában minden felvehető vagyont felraktak, 's mind ezekkel a' gazdagságokkal, a' mellyeket 4 millió tallérokra lehet betsülni, most *Angustora* váránál állapodtak-meg, fogja-el Maga Bolivár *Angusturától* nem meszsze tanyázik egy armádával, 's az Oronoko vizén is közel 50 minden féle nagyságú fegyveres hajói vagynak, mellyeket ő a' Spanyoloktól elvett ágyukkal rakott-meg, mellyekkel most itt majd amott megtámodja a' Királyi hajókat: haem tsakugynn úgy látszik, hogy nagyobb erővel vagynak ezen vizen a' Királyi hajók, mint az úgy nevezett Independensek, 's ez az oka, hogy Bolivár *Briont* megszollította, hogy itt a' tengeri erőt, minden kitelhető módon szaporítsa. A' melly hajókon *Mac-Gregor* *Anélia* szigetének elfoglalására ment, azok is ezen *Veneczuelai* Admirális Brion alá tartoznak.

Ki-szemelt Dolgok.

A' Pruszsus Király, a' ki néhány napoktól fogva Gróf *Ruppin* név alatt Párisban tartózkodik, a' Királynak 's a' K. Familiának meglátogatására való menetekor a' Szent Lélek Rendet tette-fe'. *Oudinot* Marschal, ki a' Királynak tiszteletére a' Frantzia határszélig eleibe ment vala, Fekete Sas ezímet kapott tőle. Hogy melly nagy barátság uralkodjék Frantzia és Pruszsia országok között, azon éjjel, mellyen *Oudinot* a' Pruszsus Királyhoz érkezett, a' Pruszsus seregek' tanyáján e' volt a' parola szó: *Frantziaország 's a' Bourbonok*.

Frantziaországnak Déli részén oly nagy szárazság uralkodik, hogy *Toulousében* 's egyéb városokban, közönséges imádságok tartatnak az essőért.

Azok az 59 Trappista Szerzetesek, kik a' revolútzio alatt *Angliában* találtak menedek helyet, Augustus 7-dikén ismét vissza állittattak az Alsó Ligerisi departamentben *Meilerayben* lévő régi Apáturságba, a' hol azelőtt laktak.

Lille nevű Fregát a' Marsiliai kikötőhelyben, mellyet a' vegre készítette vala útnak a' Frantzia Király, hogy a' világot evezze körül, egyszeriben három helyen vetett lángot, és elégett. Nem kéte kednek rajta, hogy feltett czéllal meggyújtották volna meg.

B é t s.

Itt a' tegnapi vasárnapi ájtatosságok' alkalmatosságával az idevaló Fejedelmi Érsek'rendelése szerént, az ő megyéjébéli minden templomokban háláadó imádságok tartattak az idei gazdag aratásért.

Az *Erdélyből* érkezett tudósítások szerént Császár és Császárné ő Felségeket fényes pompával 's tsaknem leirhatatlan örvendezésekkel fogadták *Kolosvárt*, a' hova Augustus' 18-dikán (nem 17-dikén) estve felé 6 óratájban érkeztek - meg ő Felségek. Előbb Fels. Urunk, 's nem soká azután Fels. Aszszonyunk érkezett-meg. Az Ország' Nagyjai, tudniillik a' Fő Kormányozó Ur ő Excellentiája, a' Kommandirozó Generális, a' Püspök Ur ő Excellentiája, a' Státusok' Elölülője, a' Kormányozószék' tagjai 's több más politikai és katona fő tiszt Urák, Generális Gróf *Bánffi György* 's mások, a' Fő Kormányozói Háznak kapujában várták és tisztelték ő Felségeket, a' hova beszállottak. A' város szépen meg lett volna estvére világosittatva, hanem a' nagy szél és záporossö kioltotta. Mint hallatott Augustus 28 - dikán szándékoztak ő Felségek *Szeben* felé tovább indulni. Minden napjait az Ország' boldogítására 's terheinek elhárítására fordítja ő Felsége. Augustus' 22 - dikén az Ország' fő gazdaságát (administratzióját) illető tanatsban volt jelen ő Császári Felsége, a' melly négy órát tartott. Felséges Aszszonyunknak is minden lépéseit, megannyi anyai jótétemények követik mindenütt, a' hol megjelenik. — *Szebenbe*, mint a' *Bukaresti* tudósítások jelentik, tisztelő követséget küld az Oláhországi Fejedelem ő Felségekhez, még pedig a' maga vejét *Ban Arghiropulót*, a' ki egyszersmind némely Napkeleti ajándékokkal is fog Fels. Aszszonyunknak a' Fejedelem nevében kedveskedni.

S z á z forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —

Aug. 29-ik napján 315 $\frac{5}{8}$ — 30-dikán 314 $\frac{1}{2}$ — Sept. 1. ső napján 312 $\frac{1}{8}$ — forintot.

Arany. Aug. 30-dikán; — Császári: 15 fl. — Hollandus 15 fl. 10 kr.

A' Marhahúsnak fontja Bétsben, Septemberre, 31 krajtzárra határozottatott.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Pest Augustus' 27-dikén. Örömmel olvassuk a' Hazai Tudósításokban két ifjú Mágnásainknak a' tudományokban tett szép előmeneteljeiket. Az ifjú Gróf *Károlyi István* úr már Juliusban nyilván való próbát tett a' Hazai Törvénynek minden ágazatiból a' Pesti Universitásban. Augustus 24-dikén pedig, Gróf *Majláth Antal*, Nagy Méltóságú Gróf *Majláth József* úr ö Exc.jának fia a' Philosophia' Doctorságának elnyerése végett tudományos vetélkedést tartott az Universitásnak nagy szalájában. Jelen voltak ezen Ország Birája, 's az Universitásnak Praese-se, Nagy Méltóságú *Ürményi József* úr ö Exc.ja, kinek voltak ajánlva az állítások is, — továbbá Nagy Méltóságú *Almásy Pál* úr ö Exc.ja, Kir. Fő Lovász Mester, — és az ifju Grófnak Édes Attya számos egyházi, és világi Fő Uraságokkal. Ha átallyában a' tudományos pallérozottság' útján ditsőül meg a' Nemzet; és tsakazoktól lehet reményleni, hogy valaha ápolgatni fogják a' Minerva' hiveit, a' kik magok is szeretik gyakorolni a' tudományokat: ki ne örülne, midőn hallja, hogy Hazánknak leendő oszlopai ilyen záloggal biztatnak előre bennünket, hogy nyugottan néznénk szembe azzal az idővel, mellyben az ő kezekre fog a' kormány kerülni?

Arva Vármegyéből. — Már 26 egész esztendeje, mióta Vidékünk Püspöki-Canonica Visitationával nem ditsekedhetik. Méltóságos *Cseh István* úr Belgrádi felszentelt Püspök, és a' Szepesi üresen lévő Püspöki Széknek Generalis Vicarius-a Julius' 8-dikán indult el, hogy ezen Fogatkozást Fő Pásztori jelenlétével kipótolná. Minden felé a' leg forróbb hajlandósággal és inneplési tzeremoniákkal fogadta Fő Pásztorát a' Vallás' Fejeit

örömmel látó Nép. Hogy melly igen kívánatos és szükséges volt a' tisztelt Püspök úrnak ezen tselekedete, meg tetszik tsak abból is, hogy ezen Canonica Visitationának alkalmatosságával több mint 19,000 lelkek vigasztaltattak meg a' Bér-málás' Szentségével.

Beregh Vármegyéből Augustus' 10-dikén. — Szívszakadva várta az aratást minden felé a' szegénység. Sokakat ki is ragadott ez az éhelhalásnak, és a' gyászos inségnek torkából, sőt majd minden Tájékain Hazánknak böven ki pótolattak a' sinlődő szegénységnek szükségai. Mi sem panaszkodhatunk az Isteni Gondviselés ellen; mivel mind gabonánk meglehetősen termett, mind szőlős kertjeink középszerű szüretet ígérnek. Az eddig rajtunk uralkodott szükség és drágaság lassan lassan szünni láttatik. De tsak ugyan, részszerént mivel már az emberek hozzá vannak a' nagy árhoz szokva, részint pedig a' pénznek ritkasága miatt még most is drágán kél nálunk az élet. A' Buzának köble most is 32 fl., a' Rozsé 24, a' Kukoritzáé 36, Zabé 12, az Árpáé 14 Forint. — Más élelemre tartozó dolgoknak is nagy árrok van, nevezetesen: a' vajnak ittzéje 2 forint, a' boré 24 kr., a' marhahúsnak fontja 16 kr. A' minek az a' szomorú következése van, hogy a' szegény köznép még most is éhezik, és vetni valója nem lévén előre fél a' jövő esztendei nyomoruságtól. Ehez járul még az is hogy holmi vad, és ártalmas eledelekkel magokat megrontván petétsben és daganatban halnak. A' mi ez előtt nagy ritkaság volt, most már az is ottan ottan meg történik, hogy tudni illik lopás és tolvajság által segítenek némelyek magokon. Nem régen *Munkáts* körül két embert, más kettőt *Huszth* körül, éppen tegnap pedig *Kövesden* egy Zsidót öltek meg az ilyen úton állók.